

Spis treści

WSTĘP	9
ROZDZIAŁ 1.	
Teoretyczne ramy jakości procesu legislacyjnego	13
1.1. Definicja i znaczenie procesu legislacyjnego	13
1.2. Wpływ kultury prawnej i systemu politycznego na tworzenie prawa	24
1.2.1. Deficyty analityki oraz problem dominacji prawników w zespołach legislacyjnych	24
1.2.2. Rola polityki w polskim procesie legislacyjnym	31
1.3. Partycypacja publiczna i przejrzystość jako kluczowe aspekty współczesnego procesu legislacyjnego	35
1.3.1. Konstytucyjne podstawy partycypacji społecznej	35
1.3.2. Konsultacje publiczne jako istotny element oceny skutków regulacji	41
1.3.3. Transparentność procesu legislacyjnego	46
ROZDZIAŁ 2.	
Konsultacje publiczne jako narzędzie udziału obywateli w proce- sie legislacyjnym	51
2.1. Uwagi ogólne	51
2.2. Przegląd mechanizmów konsultacji publicznych w Polsce	57
2.2.1. Konsultacje publiczne w rządowym procesie legislacyjnym	60
2.2.2. Konsultacje społeczne w sejmowym procesie legislacyjnym	67

2.3. Rola i znaczenie konsultacji publicznych w partycypacji społecznej	71
ROZDZIAŁ 3.	
Analiza procesu legislacyjnego w Polsce – badania empiryczne	79
3.1. Badanie przebiegu procesu legislacyjnego – nowelizacje Kodeksu postępowania cywilnego (2014–2024) – uwagi wstępne	79
3.2. Projekty senackie	85
3.3. Projekty poselskie i projekt komisji sejmowej	88
3.4. Projekty rządowe	91
3.4.1. Uwagi ogólne	91
3.4.2. Czas trwania konsultacji publicznych	93
3.4.3. Stanowisko podmiotów zainteresowanych	96
3.4.4. Szczegółowa analiza wybranych nowelizacji	98
3.4.5. Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	104
3.4.6. Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	106
3.4.7. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	111
3.4.8. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	113
3.4.9. Ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	117
3.5. Wnioski	121
ROZDZIAŁ 4.	
Świadomość obywateli na temat udziału w procesie legislacyjnym	123
4.1. Uwagi ogólne	123
4.2. Analiza wyników ankiety w zakresie świadomości obywateli dotyczącej możliwości uczestnictwa w procesie legislacyjnym	129

4.3. Analiza wyników ankiety w zakresie znajomości form udziału obywateli w procesie legislacyjnym	133
4.4. Analiza wyników ankiety w zakresie znajomości i faktycznego uczestnictwa obywateli w procesie legislacyjnym	138
4.5. Analiza wyników ankiety dotyczącej faktycznych form uczestnictwa obywateli w procesie legislacyjnym	142
4.6. Analiza wyników ankiety w zakresie postrzegania wpływu obywateli na kształt prawa	147
4.7. Analiza wyników ankiety w zakresie źródeł wiedzy o tworzeniu prawa w Polsce	151
4.8. Analiza wyników ankiety w zakresie chęci zwiększenia wpływu na proces legislacyjny	157
4.9. Analiza wyników ankiety w zakresie czynników zachęcających obywateli do większej partycypacji w procesie legislacyjnym	159
4.10. Analiza wyników ankiety w zakresie oceny edukacji obywatelskiej	161
4.11. Analiza wyników ankiety w zakresie sposobów poprawy edukacji obywatelskiej w Polsce	164
4.12. Podsumowanie wyników ankiety	166
4.13. Wnioski końcowe	169
ROZDZIAŁ 5.	
Raport z badania ankietowego prowadzonego wśród osób zajmujących się legislacją zawodowo	171
5.1. Uwagi ogólne	171
5.2. Charakterystyka próby badawczej	172
5.3. Ocena obecnego modelu procesu legislacyjnego	174
5.4. Rola i znaczenie konsultacji społecznych	177
5.5. Wnioski	180
ZAKOŃCZENIE	183
BIBLIOGRAFIA	187
SPIS TABEL	200
SPIS WYKRESÓW	201